

ЗАКОН

О РЕГУЛИСАЊУ ОБАВЕЗА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ ПРЕМА МЕЂУНАРОДНОМ МОНЕТАРНОМ ФОНДУ НА ОСНОВУ КОРИШЋЕЊА СРЕДСТАВА СТЕНДБАЈ АРАНЖМАНА (STAND-BY ARRANGEMENT) ОДОБРЕНИХ РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ ОДЛУКОМ ОДБОРА ИЗВРШНИХ ДИРЕКТОРА МЕЂУНАРОДНОГ МОНЕТАРНОГ ФОНДА ОД 19. ДЕЦЕМБРА 2022. ГОДИНЕ

Члан 1.

Овим законом утврђују се обавезе Републике Србије према Међународном монетарном фонду (у даљем тексту: Фонд) на основу коришћења средстава стендбај аранжмана одобрених Републици Србији одлуком Одбора извршних директора Међународног монетарног фонда од 19. децембра 2022. године, са приступом тим средствима у износу од 1.898,92 милиона специјалних права вучења (у даљем тексту: СПВ), што чини 290% квоте Републике Србије у Фонду, у трајању од 24 месеца у складу са условима стендбај аранжмана.

Члан 2.

Средства из члана 1. овог закона могу се користити након ступања на снагу овог закона, у случају потребе, у траншама, и то у 2023. години:

- прва транша у износу од 785,76 милиона СПВ (120% квоте);
- друга транша у износу од 163,7 милиона СПВ (25% квоте);
- трећа транша до максималног износа 316,53 милиона СПВ (48,34% квоте).

Остатак износа од средстава стендбај аранжмана из члана 1. овог закона може се користити из предострожности.

Средства стендбај аранжмана могу се користити за директно финансирање буџета, ради рефинансирања обавеза Републике Србије и/или за финансирање текућих буџетских потреба.

Одлуку о коришћењу средстава из члана 1. овог закона за намене из става 3. овог члана доноси Влада на предлог министарства надлежног за послове финансија (у даљем тексту: Министарство финансија).

Члан 3.

У случају коришћења средстава из члана 1. овог закона за намену из члана 2. овог закона, Народна банка Србије, као фискални агент и депозитар новчаних средстава Републике Србије, овлашћена је да у име и за рачун Републике Србије по захтеву Министарства финансија повуче наведена средства од Фонда и изврши конверзију тих средстава у другу одговарајућу страну валуту и тако добијена средства уплати на посебан девизни рачун Министарства финансија, који ће за ту намену бити отворен код Народне банке Србије „(директно буџетско финансирање)“.

Ако се намена из члана 2. овог закона односи на коришћења средстава за динарска плаћања, Народна банка Србије ће по захтеву Министарства

финансија извршити конверзију девизних средстава из става 1. овог члана у динарска средства.

Члан 4.

Обавезе по основу коришћења средстава из члана 1. овог закона, представљају финансијске обавезе Републике Србије према Фонду, а не Народне банке Србије.

Средства за редовно сервисирање главнице и камате према Фонду по основу коришћења средстава из члана 1. овог закона, као и осталих припадајућих трошкова и накнада, Република Србија обезбедиће у буџету за текућу годину, у складу са планом отплате.

Министарство финансија на годишњем нивоу обезбеђује да на рачуну из члана 3. став 1. овог закона има довољно средстава за редовно измиривање обавеза према Фонду по основу коришћења средстава из члана 1. овог закона.

Министарство финансија одговорно је за све трошкове и накнаде, укључујући курсне разлике, у вези са коришћењем средстава из члана 1. овог закона.

Члан 5.

Трансакције у вези са измиривањем обавеза Републике Србије према Фонду по основу овог закона обављају се преко Народне банке Србије, као фискалног агента Републике Србије у Фонду – на основу инструкција и процедура Фонда, планираних отплата и захтева које ће Министарство финансија давати Народној банци Србије.

Народна банка Србије, на захтев, обавештава Министарство финансија о доспећу обавеза према Фонду, укључујући и податке о валути плаћања, односно валутној структури обавезе.

Члан 6.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

I. УСТАВНИ ОСНОВ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Уставни основ за доношење овог закона садржан је у одредби члана 97. тачка 15. Устава Републике Србије, према којој Република Србија уређује и обезбеђује финансирање остваривања права и дужности Републике Србије, утврђених Уставом и законом. Чланом 3. и чланом 7. ст. 1. и 2. Закона о јавном дугу („Службени гласник РС”, бр. 61/05, 107/09, 78/11, 68/15, 95/18, 91/19 и 149/20), прописује се да се Република Србија може задуживати у земљи и иностранству, као и да се задуживање може користити за финансирање буџетског дефицита и за рефинансирање обавеза по основу јавног дуга. Такође, чланом 4. став 14. Закона о Народној банци Србије („Службени гласник РС”, бр. 72/03, 55/04, 85/05-др. закон, 44/10, 76/12, 106/12, 14/15, 40/15-УС и 44/18), прописује се да Народна банка Србије обавља законом, односно уговором утврђене послове за Републику Србију.

II. РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Одбор извршних директора Међународног монетарног фонда (ММФ) одобрио је Републици Србији 18. јуна 2021. макроекономски програм и програм структурних реформи, подржан саветодавним Инструментом за координацију политика (*Policy Coordination Instrument*), за период од јуна 2021. до децембра 2023. Сврха програма је очување макроекономске и финансијске стабилности и спровођење амбициозног плана структурних реформи ради постизања бржег и одрживијег повећања дохотка. До сада су успешно окончана два разматрања спровођења економског програма (у децембру 2021. и јуну 2022. године).

Разговори представника Републике Србије и мисије ММФ-а у оквиру редовног трећег разматрања Инструмента за координацију политика обављени су од 20. октобра до 2. новембра 2022. године. Истовремено, разматрано је и закључивање новог стендбај аранжмана (*Stand-by Arrangement*) као додатне подршке финансирању у екстремно неизвесном међународном окружењу и условима вишедимензионалне кризе. Новим аранжманом са ММФ-ом био би замењен постојећи инструмент и надовезао би се на постигнуте резултате и реформску агенду уз одговарајућа прилагођавања макроекономске политике имајући у виду изазове на глобалном нивоу, а такође он би подржао даље спровођење структурних реформи, с фокусом на сектор енергетике.

Током разговора са мисијом ММФ-а, постигнут је начелни споразум о економском програму, који би био подржан стендбај аранжманом у трајању од 24 месеци и приступом финансијским средствима у износу од 1.898,92 милиона специјалних права вучења (290% квоте Републике Србије у ММФ-у). Од наведеног износа, планирано је повлачење 785,76 милиона СПВ (120% квоте) по одобрењу аранжмана (децембар 2022), док би се средства од 163,7 милиона СПВ (25% квоте) и 316,53 милиона СПВ (48,34% квоте) повлачила у 2023. години. Остатак стендбај аранжмана био би третиран као аранжман из предострожности. Средства аранжмана могла би се користити за директно финансирање буџета имајући у виду веће трошкове увоза енергената у предстојећем периоду и неповољније услове на светском финансијском

тржишту, што ће повећати платнобилансне потребе наше земље, као и потребе за фискалним финансирањем.

На основу постигнутог договора представника Републике Србије и мисије ММФ-а о циљевима и мерама економског програма за период 2023-2024, које су садржане у Писму о намерама, са Меморандумом о економској и финансијској политици и Техничким меморандумом о разумевању, на седници Одбора извршних директора ММФ-а одржаној 19. децембра 2022. године, одобрен је захтев Републике Србије за окончање трећег разматрања актуелног Инструмента за координацију политика и закључење стендбај аранжмана, који би заменио постојећи Инструмент за координацију политика.

Република Србија ће ова средства у случају потребе користити за директно финансирање буџета, ради рефинансирања обавеза Републике Србије и/или за финансирање текућих буџетских потреба након ступања на снагу овог закона. Трансакције у вези са измиривањем обавеза Републике Србије према Фонду обављаће се преко Народне банке Србије, као фискалног агента Републике Србије.

III. ОБЈАШЊЕЊЕ ОСНОВНИХ ПРАВНИХ ИНСТИТУТА И ПОЈЕДИНАЧНИХ РЕШЕЊА

Одредбом члана 1. овог закона уређују се обавезе Републике Србије према Међународном монетарном фонду по основу коришћења средстава стендабај аранжмана.

Одредбом члана 2. овог закона дефинисано је у које сврхе се могу користити наведена средства.

Одредбом члана 3. овог закона дефинишу се послови Народне банке Србије.

Одредбом члана 4. овог закона дефинише се да се средства за сервисирање обезбеђују у буџету за текућу годину на посебном наменском рачуну.

Одредбом члана 5. овог закона дефинише се да се трансакције обављају преко Народне банке Србије.

Одредбом члана 6. уређује се ступање на снагу овог закона.

IV. ПРОЦЕНА ИЗНОСА ФИНАНСИЈСКИХ СРЕДСТАВА ПОТРЕБНИХ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ЗАКОНА

За спровођење овог закона обезбеђиваће се средства у буџету Републике Србије.

ИЗЈАВА О УСКЛАЂЕНОСТИ ПРОПИСА СА ПРОПИСИМА ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ**1. Овлашћени предлагач прописа – ВЛАДА
Обрађивач – МИНИСТАРСТВО ФИНАНСИЈА****2. Назив прописа**

ПРЕДЛОГ ЗАКОНА О РЕГУЛИСАЊУ ОБАВЕЗА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ ПРЕМА МЕЂУНАРОДНОМ МОНЕТАРНОМ ФОНДУ ПО ОСНОВУ КОРИШЋЕЊА СРЕДСТАВА СТЕЊБАЈ АРАНЖМАНА (STAND-BY ARRANGEMENT) ОДОБРЕНИХ РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ ОДЛУКОМ ОДБОРА ИЗВРШНИХ ДИРЕКТОРА МЕЂУНАРОДНОГ МОНЕТАРНОГ ФОНДА ОД 19. ДЕЦЕМБРА 2022. ГОДИНЕ

3. Усклађеност прописа са одредбама Споразума о стабилизацији и придруживању између Европских заједница и њихових држава чланица, са једне стране, и Републике Србије са друге стране („Службени гласник РС”, број 83/08) (у даљем тексту: Споразум):

а) Одредбе Споразума која се односе на нормативну садржину прописа,
Не постоје релевантне одредбе Споразума

б) Прелазни рок за усклађивање законодавства према одредбама Споразума,
Није потребан прелазни рок за усклађивање законодавства

в) Оцена испуњености обавезе које произлазе из наведене одредбе Споразума,
Не постоје одредбе на основу којих је потребно оценити испуњеност обавезе

г) Разлози за делимично испуњавање, односно неиспуњавање обавеза које произлазе из наведене одредбе Споразума,
Не постоје наведене одредбе

д) Веза са Националним програмом за усвајање правних тековина Европске уније,
Не постоји веза са Националним програмом за усвајање правних тековина Европске уније.

4. Усклађеност прописа са прописима Европске уније:

а) Навођење одредби примарних извора права Европске уније и оцене усклађеност са њима,
Не постоје одредбе примарних извора права Европске уније

б) Навођење секундарних извора права Европске уније и оцене усклађености са њима,
Не постоје секундарни извори права Европске уније

в) Навођење осталих извора права Европске уније и усклађеност са њима,
Не постоје остали извори права Европске уније

г) Разлози за делимичну усклађеност, односно неусклађеност,
Не постоје наведени разлози

д) Рок у којем је предвиђено постизање потпуне усклађености прописа са прописима Европске уније,
Није потребан рок за усклађивање.

5. Уколико не постоје одговарајуће надлежности Европске уније у материји коју регулише пропис, и/или не постоје одговарајући секундарни извори права Европске уније са којима је потребно обезбедити усклађеност, потребно је образложити ту чињеницу. У овом случају, није потребно попуњавати Табелу усклађености прописа. Табелу усклађености није потребно попуњавати и уколико се домаћим прописом не врши пренос одредби секундарног извора права Европске уније већ се искључиво врши примена или спровођење неког захтева који произлази из одредбе секундарног извора права (нпр. Предлогом одлуке о изради стратешке процене утицаја биће спроведена обавеза из члана 4. Директиве 2001/42/ЕЗ, али се не врши и пренос те одредбе директиве).

Не постоје прописи ЕУ са којима је потребно обезбедити усклађеност

6. Да ли су претходно наведени извори права Европске уније преведени на српски језик?

Не постоји наведени извори права Европске уније

7. Да ли је пропис преведен на неки службени језик Европске уније?

НЕ

8. Сарадња са Европском унијом и учешће консултаната у изради прописа и њихово мишљење о усклађености.

Полазећи од нормативног садржаја овог закона није потребно обавити консултације са Европском комисијом и другим стручним телима Европске уније.